

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świnoujściu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Trytek – Błaszak

Protokolant: Marta Korzeniewska

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2016 roku w Świnoujściu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)z siedzibą **w G.**

przeciwko **G. M.**

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego G. M. na rzecz powoda (...) z siedzibą w G. kwotę 12.387,56 zł (dwunastu tysięcy trzystu osiemdziesięciu siedmiu złotych pięćdziesięciu sześciu groszy) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwot:

a) 12.887,56 zł (dwunastu tysięcy ośmiuset osiemdziesięciu siedmiu złotych pięćdziesięciu sześciu groszy) od dnia 26 czerwca 2015 roku do dnia 28 grudnia 2015 roku,

b) 12.637,56 zł (dwunastu tysięcy sześciuset trzydziestu siedmiu złotych pięćdziesięciu sześciu groszy) od dnia 29 grudnia 2015 roku do dnia 13 stycznia 2016 roku,

c) 12.387,56 zł (dwunastu tysięcy trzystu osiemdziesięciu siedmiu złotych pięćdziesięciu sześciu groszy) od dnia 14 stycznia 2016 roku do dnia 22 stycznia 2016 roku.

II. Zasądzone w punkcie I. świadczenie główne w kwocie 12.387,56 zł (dwunastu tysięcy trzystu osiemdziesięciu siedmiu złotych pięćdziesięciu sześciu groszy) rozkłada na 49 rat płatnych miesięcznie do ostatniego dnia każdego miesiąca, poczynając od następnego miesiąca po uprawomocnieniu się niniejszego wyroku, w następującej wysokości:

a) raty od pierwszej do czterdziestej ósmej w kwocie po 250 zł (dwieście pięćdziesiąt złotych) każda,

b) rata czterdziesta dziewiąta w kwocie 387,56 zł (trzystu osiemdziesięciu siedmiu złotych pięćdziesięciu sześciu groszy),

wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

II. Oddala powództwo w pozostałej części.

III. Odstępuje od obciążania pozwanego kosztami procesu.

UZASADNIENIE

Powód (...)w G. wniósł w dniu 26 czerwca 2015r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko G. M. powództwo o zapłatę kwoty 12.877,56 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na rzecz powoda od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa prawnego i opłaty skarbowej w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w dniu 31 października 2007r. pozwany zawarł z (...) Bankiem S.A. umowę kredytu gotówkowego numer (...). Wobec braku spłaty zadłużenia wierzytelność wynikająca z opisanej umowy została sprzedana na rzecz powoda na mocy umowy sprzedaży wierzytelności zawartej w (...) Bankiem S.A. w dniu 26 kwietnia 2011r. W dniu 27 listopada 2013r. powód zawarł z pozwanym porozumienie dotyczące warunków spłaty zobowiązania. Na mocy tego porozumienia powód jest uprawniony do naliczania w swoich księgach rachunkowych odsetek umownych w wysokości równej czterokrotności aktualnej wysokości stopy kredytu lombardowego. Na skutek nieterminowej spłaty zobowiązania wierzytelność z tytułu porozumienia z dniem 26 maja 2015r. została postawiona w stan natychmiastowej wymagalności. Łączna wysokość zadłużenia pozwanego na dzień 25 czerwca 2015r. została stwierdzona dokumentem księgowym w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych powoda i wynosi: 11.883,04 zł tytułem kapitału, 558,79 zł tytułem odsetek, 435,73 zł tytułem kosztów. Cała kwota wskazanego zadłużenia jest wymagalna. Powód wyjaśnił, że dokonał w pozwie kapitalizacji roszczenia z tytułu odsetek i dlatego zgodnie z art. 482 § 1 kc żąda dalszych odsetek od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Postanowieniem z dnia 01 lipca 2015r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Świnoujściu ze względu na brak podstaw do wydania nakazu zapłaty.

W piśmie procesowym z dnia 24 listopada 2015r. powód wskazał, że z uwagi na to, iż pozwany nie regulował terminowo swoich zobowiązań, poprzedni wierzyciel w dniu 08 lutego 2011r. wypowiedział pozwanemu umowę i wezwał do spłaty zaległych należności. Pozwany w dalszym ciągu nie podejmował spłaty zadłużenia, stąd też poprzedni wierzyciel wystawił przeciwko niemu bankowy tytuł egzekucyjny i wszczął na jego podstawie postępowanie egzekucyjne, które nie doprowadziło do spłaty zadłużenia. Roszczenie dochodzone pozwem powód nabył na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności zawartej z (...) Bankiem S.A. w W. w dniu 26 kwietnia 2011r. Cesja wierzytelności na podstawie tej umowy miała miejsce w dniu 26 października 2011r., o czym pozwany został zawiadomiony pismem powoda z dnia 01 grudnia 2011r. Po nabyciu wierzytelności powód kierował do pozwanego pisemne upomnienia, które okazały się bezskuteczne. W wyniku działań powoda w dniu 27 listopada 2013r. z pozwanym zawarte zostało porozumienie, lecz pomimo ustępstw powoda i wyrażeniu zgody na spłatę zadłużenia w ratach, pozwany nie dokonał całkowitej spłaty. W związku z niedotrzymaniem postanowień porozumienia, powód w dniu 02 kwietnia 2015r. wysłał do pozwanego upomnienie do porozumienia, a następnie w dniu 03 maja 2015r. postawił wierzytelność w stan natychmiastowej wymagalności i wezwał pozwanego do zapłaty. Według powoda, zawarte porozumienie zawiera w swej treści uznanie roszczenia przez pozwanego oraz jego zobowiązanie się do spłacenia całości roszczenia w ustalonych ratach.

Pozwany G. M. na rozprawie oświadczył, że zgadza się z żądaniem pozwu i potwierdza wysokość zadłużenia. Wyjaśnił, że podpisał z powodem porozumienie, gdyż nie chciał mieć sprawy u komornika. Po otrzymaniu odpisu pozwu kontaktował się telefonicznie z powodem informując, że dokonuje częściowych wpłat na poczet zadłużenia. Po otrzymaniu odpisu pozwu dokonał dwóch wpłat – w dniu 29 grudnia 2015r. kwoty 240 zł i w dniu 14 stycznia 2016r. kwoty 250 zł. Ostatnią wpłatę przed otrzymaniem odpisu pozwu dokonał dnia 20 lutego 2015r. Podał, że przez to, iż toczą się przeciwko pozwanemu sprawy u komornika nie może otrzymać żadnej pracy, utrzymuje się z (...) w wysokości netto 1300 zł, z której komornik dokonuje potrąceń i dla pozwanego pozostaje kwota 830 zł. Dorabia przy pracach dorywczych np. przy remontach mieszkań. Do maja 2014r. pracował w firmie (...), ale został zwolniony, gdyż zajmował się (...), a nie chciano, aby tego rodzaju sprawami zajmowała się osoba, przeciwko której komornik prowadzi postępowanie. Wyjaśnił, że komornik prowadzi kilka egzekucji z wniosków banków, a do spłaty pozostała duża kwota, której wysokości określić nie potrafił. Zadeklarował dobrowolną spłatę zadłużenia na rzecz powoda w wysokości po 250 zł miesięcznie. Podał, że miał przerwę w dokonywaniu spłaty, gdyż nie mógł poradzić sobie z sytuacją, w jakiej

się w życiu znalazł, gdyż długi powstały przez żonę i aby je chociaż częściowo spłacić pozwany musiał nawet sprzedać swoje mieszkanie, chciał popełnić samobójstwo. Pozwany jest osobą bezdomną.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 października 2007r. (...) Bank S.A. w W. zawarł z G. M. umowę kredytu gotówkowego w kwocie 29.604,91 zł, którą pozwany zobowiązał się spłacić w 48 ratach miesięcznych, począwszy od 30 listopada 2007r. Ostateczny termin spłaty kredytu przypadał na dzień 31 października 2011r.

(dowód: umowa kredytu z 31.10.2007r. – k. 18-20)

Wobec braku spłaty kredytu w terminie, Bank wystawił w dniu 09 marca 2011r. bankowy tytuł egzekucyjny opiewający na kwotę 15.096,19 zł, w tym kapitał 12.833,73 zł, odsetki umowne 1.254,54 zł, odsetki karne 416,43 zł, koszty korespondencji 262,50 zł, koszty windykacji telefonicznej 81 zł, koszty opłaty administracyjnej 120 zł.

Następnie, skierował do Sądu wnioski o nadanie klauzuli wykonalności powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Postanowieniem z dnia 04 kwietnia 2011r. Sąd Rejonowy w Świnoujściu nadał bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności. Na tej podstawie w dniu 17 maja 2011r. Bank wystąpił do komornika z wnioskiem o wszczęcie egzekucji. Postanowieniem z dnia 28 maja 2014r. komornik umorzył na wniosek wierzyciela postępowanie egzekucyjne i zwrócił wierzycielowi tytuł wykonawczy.

(dowód: bankowy tytuł egzekucyjny z 09.03.2011r. – k. 21,

wniosek o nadanie klauzuli wykonalności – k. 22,

wniosek o wszczęcie egzekucji – k. 23-24,

postanowienie o umorzeniu z 28.05.2014r. – k. 25-26,

dokumenty w aktach Sądu Rejonowego w Świnoujściu sygn. I Co 390/11)

W dniu 26 kwietnia 2011r. (...) Bank S.A. w W. zawarł z (...) w G. umowę sprzedaży wierzytelności pieniężnych przysługujących Bankowi wobec osób fizycznych, wynikających z czynności bankowych dokonanych z udziałem dłużników.

Wśród dłużników, wobec których Bank sprzedał swoje wierzytelności, był pozwany G. M., którego dług wynosił 12.644,55 zł.

(dowód: wciąg z umowy sprzedaży wierzytelności z 26.04.2011r. – k. 27,

aneks z 21.06.2011r. do umowy sprzedaży z 26.04.2011r. – k. 28,

aneks z 14.11.2011r. do umowy sprzedaży z 26.04.2011r. – k. 29,

wyciąg z załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności z 26.04.2011r. –

k. 30)

Pismem z dnia 01 grudnia 2011r. Bank i powód zawiadomili pozwanego o przelewie wierzytelności wynikających z umowy kredytu z dnia 31 października 2007r. oraz o tym, że wszelkie wpłaty należy dokonywać na rzecz powoda. Jednocześnie powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty zaległości w wysokości 15.857,90 zł.

(dowód: zawiadomienie o przelewie z 01.12.2011r. – k. 31,

pisma powoda do pozwanego z 01.12.2011r. – k. 32, 33)

W dniu 27 listopada 2013r. powód zawarł z pozwanym porozumienie, na podstawie którego pozwany uznał swój dług wobec powoda wynikający z zawartej z (...) Bankiem S.A. umowy kredytu w dniu 31 października 2007r. i zobowiązał się do dobrowolnej spłaty należności wynoszącej kwotę 27.333,23 zł w 118 miesięcznych ratach, poczynając od dnia 18 grudnia 2013r., z terminem spłaty na dzień 18 września 2023r. Wysokość poszczególnych miesięcznych rat wynosiła 231,66 zł, ostatnia rata 229,01 zł. Strony ustaliły, że w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat, bądź spłaty w kwotach niższych niż określone w porozumieniu, powód będzie uprawniony do złożenia pozwanemu oświadczenia woli o postawieniu wszystkich dotychczas niespłaconych należności w stan natychmiastowej wymagalności. W takiej sytuacji, powód byłby uprawniony do pobierania od kwoty wymagalnego kapitału i kosztów, odsetek w wysokości maksymalnej.

(dowód: porozumienie z 27.11.2013r. – k. 34-35)

Pismem z dnia 03 maja 2015r. powód wezwał pozwanego do zapłaty zaległości w kwocie 583,55 zł i poinformował, że raty spłacane są nieterminowo oraz, że zgodnie z porozumieniem stawia całą wierzytelność w stan natychmiastowej wymagalności, o ile do dnia 17 maja 2015r. nie wpłynie powyższa kwota 583,55 zł oraz kwota najbliższej raty 189,43 zł, której termin płatności przypadał na dzień 18 maja 2015r. Brak wpłaty przez pozwanego skutkowało koniecznością jednorazowej spłaty całości zadłużenia wynoszącego 12.748,62 zł.

(dowód: wezwanie do zapłaty z 03.05.2015r. – k. 37,

wykaz wpłat pozwanego – k. 38-42)

W dniu 25 czerwca 2015r. powód sporządził wyciąg na podstawie swoich ksiąg rachunkowych, stwierdzając w nim zadłużenie pozwanego na kwotę 12.877,56 zł, w tym kwotę kapitału 11.883,04 zł, odsetek 558,79 zł, kosztów 435,73 zł.

(dowód: wyciąg z 25.06.2015r. - k. 43,

pełnomocnictwo - k. 44)

Ostatniej wpłaty przed wniesieniem pozwu pozwany dokonał w dniu 20 lutego 2015r. w kwocie 200 zł.

Po wniesieniu pozwu pozwany dokonał dwóch wpłat: w dniu 29 grudnia 2015r. w kwocie 240 zł i w dniu 14 stycznia 2016r. w kwocie 250 zł.

(dowód: dowody wpłaty – k. 58-59)

G. M. nie pracuje, utrzymuje się z (...), która po potrąceniach komorniczych wynosi 830 zł. Komornik prowadzi kilka spraw egzekucyjnych z wniosków banków przeciwko pozwanemu. Uzyskuje też dochód z prac dorywczych przy remontach mieszkań. Posiadał pracę do maja 2014r. w firmie (...), ale ze względu na toczące się postępowania egzekucyjne został zwolniony i od tego czasu nie może podjąć stałej pracy. Jest osobą bezdomną, a posiadane własnościowe mieszkanie zostało sprzedane w drodze licytacji komorniczej.

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione co do zasady.

Pozwany zgodził się z żądaniem pozwu i jego wysokością. Oznacza to, że powinien zapłacić na rzecz powoda kwotę dochodzoną pozwem wynoszącą 12.877,56 zł z odsetkami umownymi od dnia wniesienia pozwu, czyli od dnia 26 czerwca 2015r., do dnia zapłaty. Pozwany dokonał jednak w toku procesu dwóch wpłat na poczet zadłużenia, o które powód nie pomniejszył kwoty dochodzonej pozwem i nie wskazał sposobu zaliczenia tych wpłat na poczet zaległości. Należało więc odjąć od należności powoda te dwie wpłaty na kwoty 240 zł i 250 zł, i dopiero tak otrzymana różnica

mogła być przedmiotem zasądzenia. Pozwany wnosił nadto o rozłożenie zaległości na raty wskazując, że jest w stanie spłacać zadłużenie w kwotach po 250 zł miesięcznie. Te dwie okoliczności wpłynęły na sposób zasądzenia kwoty dochodzonej pozwem uznanej w zasadzie przez pozwanego.

Powód swoje roszczenie wywodzi z umowy kredytu zawartej dnia 31 października 2007r. pomiędzy (...) Bankiem S.A. a pozwanym. Pozwany nie spłacał rat kredytu w terminie, stąd też cała należność stała się wymagalna. Bank dokonał przelewu takiej wymagalnej wierzytelności w dniu 26 kwietnia 2011r. na rzecz powoda. Zgodnie z art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiłoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Przeniesienie przez (...) Bank S.A. wierzytelności na rzecz powoda nie wymagało zgody pozwanego, skoro nie sprzeciwiłoby się to zastrzeżeniu umownemu (wręcz przeciwnie, skoro w umowie pozwany zawarł swoją zgodę na cesję wierzytelności w § 9 ust. 2), ustawie ani właściwości zobowiązania. Z powyższego wynika w sposób jednoznaczny prawo (...) Banku S.A. do przeniesienia wierzytelności z umowy kredytu na rzecz powoda, jak i legitymacja procesowa powoda do dochodzenia wymagalnej wierzytelności na drodze sądowej od pozwanego.

W myśl art. 509 § 2 kpc w przypadku zawarcia umowy przelewu wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa. W wyniku przelewu przechodzi na nabywcę (cesjonariusza) ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi (cedentowi), który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki łączył go z dłużnikiem. Wierzytelność, jak i prawo do jej dochodzenia przechodzi na nabywcę w takim kształcie, w jakim przysługiwała cedentowi w chwili zawarcia umowy przelewu. Jednocześnie, jeżeli dłużnik banku będący kredytobiorcą nie dotrzymuje warunków udzielenia kredytu, bank może dokonać przelewu wierzytelności na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego bez zgody zarówno tego dłużnika, jak i dłużnika banku z tytułu zabezpieczenia kredytu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2010r., IV CSK 558/09, OSNC 2010/12/168, LEX nr 602305, Biul. SN 2010/9/10, M. Pr. Bank. 2011/5/12).

Z umowy przelewu wierzytelności wynika więc legitymacja czynna procesowa powoda w niniejszym postępowaniu. Pozwany zawarł dodatkowo z powodem porozumienie w dniu 27 listopada 2013r., które stanowiło uznanie długu przez pozwanego i ustalenie sposobu jego spłaty.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie niekwestionowanych przez strony dokumentów prywatnych oraz na podstawie przyznanych twierdzeń, których druga strona nie kwestionowała.

Pozwany uznał wysokość zadłużenia i przystąpił do jego realizacji poprzez spłaty w toku procesu. Oznacza to, że zamiast dochodzonej pozwem kwoty 12.887,56 zł powinien otrzymać kwotę 12.387,56 zł (12.877,56 zł – 240 zł – 250 zł) i taką też kwotę Sąd zasądził w punkcie I. sentencji wyroku.

Zgodnie z art. 482 § 1 kc od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. Z tej przyczyny powód może domagać się zasądzenia odsetek od dnia wniesienia pozwu, to jest od dnia 26 czerwca 2015r.

Sąd zasądził należność główną w kwocie 12.387,56 zł z odsetkami od kwoty – omyłkowo określonej w wysokości 12.887,56 zł, zamiast w wysokości 12.877,56 zł – od dnia 26 czerwca 2015r. (wniesienie pozwu) do dnia poprzedzającego pierwszą wpłatę, czyli do dnia 28 grudnia 2015r. i następnie od kwoty pomniejszonej o pierwszą wpłatę w wysokości 240 zł, czyli od kwoty 12.637,56 zł (12.877,56 zł – 240 zł) od dnia 29 grudnia 2015r. do dnia poprzedzającego drugą wpłatę, czyli do dnia 13 stycznia 2016r. i następnie od kwoty pomniejszonej o drugą wpłatę w wysokości 250 zł, czyli od kwoty 12.387,56 zł (12.637,56 zł – 250 zł) od dnia 14 stycznia 2016r. do dnia wydania wyroku, czyli do dnia 22 stycznia 2016r., bowiem z dniem wydania wyroku orzekł o rozłożeniu należności głównej na raty.

Stosownie do treści art. 320 kpc, w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Szczególnie uzasadniony wypadek zachodzi, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie zasądzonego świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na

niepowetowane szkody (M. Jędrzejewska (w opracowaniu K. Weitz) (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 2, red. T. Ereciński, s. 24 i n.; zob. też E. Gapska, Czynności..., s. 134; A. Góra-Błaszczkowska, Orzeczenia..., s. 40; M. Uliasz, Kodeks postępowania cywilnego..., s. 422). Taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie. Pozwany stracił pracę w 2014r. i utrzymuje się z emerytury w wysokości netto 1.300 zł, z której dokonywane są potrącenia komornicze i w efekcie pozwany otrzymuje kwotę 830 zł. Podejmuje się też prac dorywczych przy remontach mieszkań, ale nie są to dochody stałe i w różnej wysokości. Nie posiada żadnego majątku w tym nawet mieszkania, które zostało sprzedane w drodze licytacji publicznej. Pozwany jest więc osobą bezdomną. Posiada wiele długów w bankach, stąd też na ich wniosek prowadzone są egzekucje komornicze. Gdyby nawet Sąd zasądził obowiązek zapłaty całej kwoty jednorazowo, pozwany nie ma obiektywnej możliwości realizacji tego obowiązku. Stan majątkowy pozwanego przemawia zdecydowanie za uwzględnieniem wniosku i rozłożeniem zadłużenia na raty. Pozwany znajduje się w trudnej sytuacji nie tylko finansowej, ale też życiowej, bowiem strata mieszkania i uzyskanie statutu osoby bezdomnej do takiej sytuacji się zaliczają. Sąd uznał, iż deklarowana przez pozwanego spłata należności w ratach wynoszących kwotę 250 zł miesięcznie jest adekwatna do możliwości pozwanego, jak i nie narusza uzasadnionego interesu powoda, który będzie uzyskiwał stałą miesięczną spłatę bez konieczności wszczynania kolejnego postępowania egzekucyjnego przeciwko pozwanemu. Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd płatność należności głównej rozłożył na 49 rat, wysokości raty od 1 do 48 po 250 zł oraz rata 49 w wysokości 387,56 zł.

Z tej przyczyny w pkt II. sentencji wyroku Sąd rozłożył należność główną 12.387,56 zł na raty, a pozostała zasądzona kwota w punkcie I. wyroku nie została rozłożona na raty (dotyczy odsetek od poszczególnych kwot do dnia 22 stycznia 2016r.), dlatego pozwany zobowiązany jest spłacić tą kwotę jednorazowo.

W judykaturze i doktrynie przedmiot rozważań stanowiło zagadnienie odsetek w przypadku rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty. W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna - z dnia 22 września 1970r., III PZP 11/70, OSNC 1971, nr 4, poz. 61 wyrażono w tej kwestii następujący pogląd: "Rozkładając z mocy art. 320 kpc zasądzone świadczenia pieniężne na raty, sąd nie może - na podstawie tego przepisu - odmówić przyznania wierzycielowi żądanych odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzającego świadczenie; rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat". Zapatrywanie to powtórzono w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2006r., III CZP 126/06, OSNC 2007, nr 10, poz. 147. Przytoczone stanowisko spotkało się w zasadzie z aprobatą w doktrynie (W. Siedlecki, Przegląd orzecznictwa SN, PiP 1972, z. 2, s. 108; J. Sobkowski, E. Wengerek, Przegląd orzecznictwa SN, NP 1972, nr 6, s. 963). Podkreślić trzeba, że niemożność naliczania odsetek za czas od wydania wyroku w przypadku rozłożenia świadczenia na raty ustaje z chwilą nadejścia terminu płatności poszczególnych rat. Jeśli zatem pozwany opóźnia się z zapłatą poszczególnych rat, powodowi należą się odsetki za opóźnienia (H. Pietrkowski, Metodyka pracy sędziego w sprawach cywilnych, Warszawa 2009, s. 336).

Z tych względów Sąd zasądził w punkcie I. sentencji wyroku odsetki do dnia wydania wyroku, a w punkcie II. sentencji wyroku zastrzegł możliwość naliczania odsetek od poszczególnych rat z chwilą nadejścia terminu płatności tych rat.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w pkt I., II. i III. sentencji wyroku.

Pozwany przegrał proces i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik wyrażoną w treści art. 98 § 1 i 3 kpc w związku z art. 99 kpc powinien zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu, na które składa się opłata od pozwu 644 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł i wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym w kwocie 2.400 zł zgodnie z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013r. poz. 490). Sąd jednak, na podstawie art. 102 kpc, odstąpił od obciążenia pozwanego tymi kosztami procesu. Stosownie do tego artykułu, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przepis ten realizuje zasadę słuszności i stanowi wyjątek od ogólnej reguły obciążania stron kosztami. Szczególne znaczenie dla możliwości jego zastosowania ma ocena zachowania się stron z punktu widzenia zasad współżycia społecznego. Podstawą do takiej oceny może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprosesowa

(stan majątkowy, szczególna sytuacja zdrowotna i życiowa). Sytuacja pozaprocesowa pozwanego nie pozwala na uiszczenie przez niego, nawet w minimalnej części, kosztów procesu z przyczyn majątkowych, o czym Sąd już rozważał przy zagadnieniu rozłożenia należności na raty. Postępowanie pozwanego w procesie zasługuje na aprobatę, bowiem dokonując dwóch wpłat w kwotach po 240 zł i 250 zł wykazał, że na spłacie zadłużenia jemu zależy, zaś wysokość tych wpłat wykazała maksymalne obciążenie pozwanego, na jakie może sobie pozwolić.

Zauważyć jednocześnie należy, że powód zmuszony był ponieść koszty procesu i wystąpić na drogę sądową, skoro pozwany nie zaspokoił jego żądania. Nie mogą jednak w takiej sytuacji umknąć uwadze okoliczności stanowiące przyczynę braku takiej spłaty.

Sposób skorzystania z przepisu art. 102 kpc jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym Sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępnie, od zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 maja 2006r., sygn. akt III CK 221/05). Zakwalifikowanie przypadku jako "szczególnie uzasadnionego" zależy od swobodnej oceny sądu. Sąd uznał, iż w niniejszej sprawie istnieją podstawy do zastosowania zasady słuszności i odstąpił od obciążenia pozwanego konsekwencjami przegrania przez niego procesu, o czym orzekł w punkcie IV. sentencji wyroku.

SSR Agnieszka Trytek Błaszak

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...).

Dn. 15.02.2016r.

SSR Agnieszka Trytek Błaszak